

Studiegroep

IBERIA

STUDIE- EN CONTACTGROEP "I B E R I A"

REDACTIE :

MEDEDELINGENBLAD.

le jaargang nr. 1

september 1968.

=====
I n h o u d s o p g a v e

Bestuursmededelingen	pag. 2 en 3
Nederlandse Bond van Filatelisten-Verenigingen	2
Nieuwe uitgiften Spanje en Portugal	4
Carlistische post 1873-1875	5 en 6
Spaanse Burgeroorlog 1936-1939	6 en 7
Int. Congres v/d Wijn (emissie 1938)	7
Een trip door Lissabon	8 en 9
Don Francisco Goya	9-10-11
Aanbiedingen Spanje en Portugal	12

=====
EEN WOORD VOORAF

De inhoud van het mededelingenblad zal worden afgestemd op de wens van alle leden met betrekking tot hun verzamelgebied en wij hopen daarmee te bereiken dat U de artikelen kritisch zult lezen en dat zij U zullen prikkelen tot activiteiten, die leiden tot een nauw onderling contact om gegevens uit te wisselen, die voor Uw medelid van groot belang kunnen zijn.

HARTELIJK WELKOM

Dat in de Kring van Studiegroepen de verzamelgebieden Spanje en Portugal, verenigd in de studiegroep IBERIA, opgenomen kunnen worden, is in belangrijke mate te danken aan de heren K. van Leeuwen te Huizen (NH) en R.J. Slim te Leusbroek. Deze heren in het bijzonder onze dank voor hun activiteiten en enthousiasme de groep Iberia tot stand te hebben gebracht. Het grote belang van filatelistische voorlichting is hiermede zeker gediend.

Tot de deelnemers aan deze groep richt ik me met de aansporing: Help de leiders, waar en hoe dit mogelijk is. Start met het aanbrengen van één (zo mogelijk meer) nieuwe deelnemer.

Alle verzamelaars van Spanje en Portugal adviseer ik: Sluit U aan, dit is in het belang voor de beoefening van uw eigen hobby.

Nogmaals "welkom" en veel succes toegewenst.

Bondsvertegenwoordiger
Studiegroepen.

BESTUURSMEDEDELINGEN.

Als verzamelaars en geïnteresseerden van de gebieden Spanje, Portugal etc. hebben wij in het voorjaar van 1968 besloten de mogelijkheden te onderzoeken, welke zouden kunnen leiden tot het oprichten van een studie- en contactgroep voor deze gebieden. Zoals U zelf heeft kunnen vaststellen zijn wij met deze pogingen op betrekkelijk korte termijn geslaagd. Mede dank zij Uw medewerking kunnen wij U reeds thans dit eerste mededelingenblad aanbieden. De eerste rondzendingen zullen inmiddels eveneens bij U zijn gearriveerd. Zoals U zich kunt voorstellen hebben wij bij de samenstelling van dit eerste nummer moeten improviseren. Het is natuurlijk de bedoeling dat alle leden welke ons een bijdrage (studie c.a.) hebben toegezegd in de toekomst dit mededelingenblad gaan vullen. Wij vertrouwen erop dat een steeds groeiend ledental het mogelijk zal

maken om onze verdere bedoelingen te realiseren. Inmiddels willen wij de heer _____, secretaris van de Nederlandse Bond en de redactie van het Nederlands Maandblad dank zeggen voor de bereidheid medewerking te verlenen om tot de oprichting te komen.

Wij zijn gekomen tot een voorlopige taakverdeling onder de leden, die spontaan hun medewerking hebben toegezegd, te weten :

Algemeen:

Redactie:

Contactman Spanje
en Portugal:

Vertalingen en
correspondent:

Nieuwtjesdienst:

C O P Y =====

Het zal iedere lezer duidelijk zijn dat goede en gerichte artikelen alleen kunnen ontstaan, indien alle leden samen werken en eventuele aanvullingen en/of verbeteringen op reeds verschenen artikelen inzenden aan de redactie.

R O N D Z E N D I N G E N =====

Voor het goed functioneren van het rondzendverkeer brengen wij onder Uw aandacht, dat het van groot belang is, dat :

1. Een snelle doorzending van de boekjes stagnatie in het rondzendverkeer voorkomt.
2. Wij erop rekenen dat U al Uw doubletten voor het rondzendverkeer beschikbaar zult stellen.
3. Het van belang kan zijn om ons Uw mancolijst te zenden indien de gezonden boekjes voor U geen interessant materiaal bevatten.
4. O.A. bij de rondzendingen ook aandacht wordt besteed aan de specialisten (Spaanse Burgeroorlog - lokale uitgiften, etc. etc.).

NIEUWE UITGIFTEN SPANJE EN PORTUGAL

Hoewel reeds verschillende van de hieronder genoemde zegels verschenen zijn, leek het ons toch raadzaam ook de verschenen nieuwtjes van de vakantiemaanden te noemen. Het gebeurt maar al te vaak dat men door de vakanties nieuwe uitgiften over het hoofd ziet en daardoor deze uitgiften mist.

S p a n j e -----

- 8 juli : klederdracht nr. 19 (6 pts. Las Palmas)
- 15 juli : Toerisme; 50 cts C. Benavente Paleis (Baeza)
 - 1.20 pts. Gezicht op Salamanca
 - 1.50 pts. St. Vicentekerk (Avila)
 - 2. pts. Edelknaap van Siguenza
 - 3.50 pts. Kerkportaal v/d H.Mariakerk Sanguesa (Navarre)
- 29 juli : Kastelen: 40 cts Escalon (Toledo)
 - 1.20 pts. Fuensaldana (Valladolid)
 - 1.50 pts. Penafiel (Valladolid)
 - 2.50 pts. Villa Sobroso (Pontevedra)
 - 6 pts. Frias (Burgos)
- 4 augs : klederdracht nr. 20 (6 pts. Granada)
- 9 sept : klederdracht nr. 21 (6 pts. Guadelajara)
- 24 sept : Olympische Spelen Mexico.
 - 1 pts. Schietwedstrijden
 - 1.50 pts. Paardenrennen
 - 3.50 pts. Wielrennen
 - 6 pts. Voetballen
- 1 okt. : klederdracht nr. 22 (6 pts. Guipuzcoa).

P o r t u g a l -----

- 10 juli : 20e verjaardag Wereldgezondheidsorganisatie; ontwerp Luis Filipe de Abreu (waarden: 1 esc / 3.50 esc / 4.30 esc). Embleem WHO en man (menschheid) die de draak (= ziekten) overwint.
- 17 augs : Nationale Lubrapex postzegeltentoonstelling; (speciale verkoop te Madeira). Waarden 50 c - wijnranken; 1 esc - vuurwerk op nieuwjaar; 1.50 esc - landschap op Madeira; 2.80 esc - portret Fernandes Vieira; 3.50 esc - kantweven; 4.30 esc - portret Goncalvez Zarco; 20 esc - muschia bloesem.

CARLISTISCHE POST 1873 - 1875

De Carlistische zegels, uitgegeven tussen 1873-1874, waren alleen geldig voor binnenlands postverkeer. Poststukken bestemd voor het buitenland gingen eerst naar Bayonne, alwaar ze gefrankeerd werden met Franse frankeerzegels. Dus ieder poststuk dat in Bayonne aankwam verwisselde van couvert en dus tevens van frankeerzegel. De eerste zegel, die verscheen op 1 juli 1873, toont de beeltenis van Don Carlos (zich noemend Karel VII) en is uitgevoerd in blauw. Men ontdekte dat het woord ESPANA zonder accentteken was uitgevoerd en daarom besloot de Graaf de Contreras, het hoofd van de Carlistische post, om nog een oplage van deze zegel te laten drukken, nu met een juiste schrijfwijze van het woord ESPANA in dezelfde kleur. De foutieve spelling is waarschijnlijk ontstaan door het feit dat de zegels in Frankrijk zijn gedrukt.

De frankeerwaarde van deze zegels is 1 REAAL (= 1½ cent Ned.). Het aantal exemplaren van de eerste oplage is minder in aantal dan die van de tweede, maar de juiste oplagecijfers zijn ons niet bekend. Bovenvermelde uitgifte is ook als proefdruk bekend in de kleur zwart. Herdrukken zijn aan de slechte uitvoering herkenbaar.

De tweede emissie, uitgegeven in het jaar 1874 (en 1875) bestond uit 3 waarden (1 reaal - violet; 1 reaal - bruin; 50 cent - groen) en toont wederom de beeltenis van Don Carlos nu met een lauwerkrans (het teken van de overwinning) en met de zinspreuk "DIOS PATRIA REY", die ook heden ten dage nog door de Carlisten wordt gevoerd.

Ook van deze zegels zijn verschillende afwijkingen en proeven bekend (zie tabel op pagina 6). Op 15 april 1874 verscheen één zegel met wederom de beeltenis van Don Carlos in de waarde van 16 Marevides (= ½ reaal). De muntsoort marevides is waarschijnlijk van Moorse afkomst. Laatstgenoemd zegel (nr.5) verscheen in de kleur rose en is met een echt poststempel zeer zeldzaam.

In de meeste gevallen is de zegel ongeldig gemaakt door gebruik van een fiscaal stempel of een inktstreep. Tenslotte verscheen op 11 september 1874 een zegel in de waarde van 1 REAAL, in de kleur rose, uitgevoerd met wederom dezelfde afbeelding. Van laatstgenoemd zegel bestaan 2 type's. (Zie tabel.)

OVERZICHT VAN DE CARLISTISCHE POST MET DE ONS BEKENDE
 PROEVEN, AFWIJINGEN, ETC. =====

nr.	jaar	datum	afbeelding	waarde	kleur
1	1873	1 juli	Don Carlos	1 reaal	lichtblauw
2	1874	1 juli	idem	1 reaal	violet
3	1875	1 maart	idem	1 reaal	bruin
4	1875	1 maart	idem	50 cent	groen
5	1874	15 april	idem	16 mar.	rose
6	1874	1 sept.	idem	1 reaal	rose

AFWIJINGEN, PROEVEN, ETC.

- 1A met accentteken op de N van ESPANA
- 1B kleur zwart i.p.v. lichtblauw (herdrukken herkenbaar aan slechte uitvoering.
- 3A op blauwachtig papier
- 4A op blauwachtig papier (ook bekend in bruine kleur)
- 3/4 Bij deze nummers komt verwisseling van de randversiering voor.
- 6 hiervan zijn twee types bekend:
 - Type A - bovenste schriftrand raakt buitenkader. Inschrift ESPANA VALENCIA in dunne blokletters
 - Type B - tussenruimte tussen schriftrand en buitenkader. Inschrift in dikke blokletters. Beide typen komen samenhangend voor.

SPAANSE BURGEROORLOG 1936 - 1939

Verschillende leden van "IBERIA" (volgens onze opgaven 10 leden) zijn geïnteresseerd in uitgaven van Spanje, voor zoveel betreft de burgeroorlog 1936-1939, alsmede lokale uitgaven, Carlistenzegels, etc..
 Wat de burgeroorlog betreft worden o.a. gevraagd alle zegels, vignetten, etc., onverschillig door wie geproduceerd, als het maar op de burgeroorlog betrekking heeft. Voorts varianten, papier, kleur, tanding, gom, misdruk-

ken, fantasie-opdrukken, postfris-, postaal-, fiscaal, zo van de drukkerij, etc. Maar ook op brief als frankering-sluitzegel- propagandazegel, etc.en dus ook bij de hierbij voorkomende stempels. Verder alle stempels die in die jaren gebruikt zijn, op brief, als postvrijdomstempels, censuur, herkomststempels, veldpost, etc. (80 % van deze brieven ging ongefrankeerd). Tenslotte nog documentatie en literatuur.

Wat Portugal betreft: alleen correspondentie van en naar Spanje 1936-1939. Voorts elk land dat er bij betrokken was (buitenlandse legers, condorlegioen, etc.).

Eén van onze leden schrijft: "'t Lijkt een afgesloten gebied, maar na 20 jaar sta ik pas aan 't bēgin".

Mogen wij dit verzamelgebied even onder uw aandacht brengen ? Mogelijk kunt U medeleden van dienst zijn. Wij horen graag van U.

INTERNATIONAAL CONGRES VOOR DE WIJN EN DE WIJNDRANKEN.

(EMISSIE 1938)

De op één na belangrijkste stad in Portugal is zonder twijfel OPORTO, eigenlijk Porto geheten. Deze stad, die vooral bekendheid geniet door de portwijn, is gelegen aan de Dourorivier. Het is dan ook niet vreemd dat in 1938 een Internationaal Congres voor de wijn en wijnstok in deze stad werd gehouden.

Ter gelegenheid van dit congres gaven de Portugese posteries in 1938 een serie van 4 postzegels uit met de afbeelding van een druiventros in het midden waaraan zich een wijnrank bevindt. De bewuste serie postzegels is uitgevoerd in boekdruk en niet gegraveerd en heeft een kamtanding 11½.

De wijnranken, die aan beide zijden van de oevers van de Dourorivier groeien, leveren wijn, die haar weg naar Porto vindt door middel van vervoer over de rivier de Douro. De fusten, waarin het druivensap zich bevindt, droegen het opschrift "O-Porto", wat betekent naar Porto. In de loop

der jaren is hieruit de naam OPORTO ontstaan, zodat de foutieve schrijfwijze van deze stad hiermede wordt verklaard (zie nrs. 588-591).

=====

EEN TRIP DOOR LISSABON AAN DE HAND VAN POSTZEGELS

Deze stad met zijn roemrijke geschiedenis, waaraan wij worden herinnerd in 1947 (nrs. 696-701), in welk jaar het feit wordt herdacht dat de stad in 1147 heroverd werd op de Moren, werd 1 november 1755 door één van de grootste aardbevingen getroffen, waarbij meer dan 100.000 personen het leven verloren.

Naar aanleiding hiervan kwam de Markies de Pombal (Sebastio José de Carvalho e Mello, markies van Pombal leefde van 1699 - 1782) (nr. 369) met het plan tot de wederopbouw van Lissabon (nr. 370), waarna men besloot tot het oprichten van een monument ter herinnering aan hem, dat op 13 mei 1934 werd onthuld (nr. 371). Ook was deze stad het uitgangspunt van vele ontdekkingsreizigers, o.a. Don Henrique Aviz (Hendrik de Zeevaarder) (nr. 579), die herdacht wordt door de oprichting van een kolossaal monument aan de mond van de Taag (nr. 610). Don Henrique leefde van 1394-1460 en is grondlegger van de Portugese koloniën. Stichtte in 1416 een sterrenwacht te Sagres.

Stroomopwaarts werden beide oevers van de Taag, welke Lissabon doorklieft, verbonden door de Salazar-brug waarvan de bouw in 1966 werd voltooid (nr. 989). Het is opmerkelijk dat Lissabon slechts één kasteel rijk is (nr. 680), maar daarentegen is de stad rijk aan musea. Een bezoek aan het Nationale Rijtuigmuseum is beslist de moeite waard (nrs. 752-759).

Wat de monumenten betreft is de kathedraal, gebouwd in 1231, wel het mooiste (nr. 549). De naam van de kathedraal luidt: Sé Patriarchal. In deze kathedraal bevindt zich de graftombe van St. Antonius van Padua, de beschermheilige van de scheepvaart (nr. 552). Hij leefde van 1195

-1231. In 1946 werd hij tot kerkleraar verklaard. Ter gelegenheid daarvan werd 13 juni een feestdag. Dezelfde serie toont ons een beeld van het doopvont dat zich in deze kathedraal bevindt. Verder telt de stad een monument dat opgericht is ter herinnering aan Portugal's grootste dichter Luis Camoes (nr. 309), welk monument afgebeeld staat op nr. 329. Luis de Camoes leefde van 1524-1580. Bekende werken:

1. Nationaal heldendicht OS LUSIADOS (gedrukt te Lissabon in 1572). De Lusiaden zijn afstammelingen van de stamvader van de Portugezen.
2. De Heldendaden van Vaco da Gama op zijn reis naar Indië.

Het feit dat de voetbalvereniging Benfica in 1963 de Europa-cup won, was aanleiding tot het uitgeven van twee zegels (nrs 752/753), die het embleem van bovenvermelde vereniging tonen. Bij uw bezoek aan Lissabon is het zeker de moeite waard aandacht te besteden aan deze bezienswaardigheden.

=====

----- DON FRANCISCO GOYA -----

In uw verzameling Spanje zult U ongetwijfeld hebben ontdekt dat bij de uitgifte van postzegels veel aandacht is en wordt besteed aan ook internationaal beroemde persoonlijkheden van Spaanse origine. Ontdekkingsreizigers (Columbus), kunstenaars (Cervantas, Velasquez, Murillo), componisten (Albeniz en Manuel de Falla). Uit de vele afbeeldingen op de zegels blijkt dat Spanje een zeer lange en rijke historie achter zich heeft, waarop zij terecht trots kan zijn. Vele onderwerpen vragen onze aandacht: de oude traditie van het stierengevecht, de ontdekkingsreizen, de religieuze kunst, schilder- en bouwkunst, scheepvaart etc. Zij geven ons een beeld van het vroegere en huidige Spanje.

Het is onze bedoeling in dit en volgende artikelen zo beknopt mogelijk enkele belangrijke figuren een portret te geven in verband met postzegels, welke deze personen in herinnering houden. Een zeer interessante persoonlijkheid is de beroemde schilder GOYA. Don Francisco Goya

leefde van 1746-1829. Hij was oa. schilder aan het Spaanse Hof (Don Carlos IV en Maria Louise).

Hij onderhield intieme betrekkingen met o.a. de Hertogin Alba (naakte Maja) en was getuige van het wrede optreden der inquisitie (auto-dafe's) en de onderdrukking en uitbuiting van het Spaanse volk. Aangezien Goya sociaal een zeer bewogen mens was, ontkwam hij maar nauwelijks aan de grote macht, welke de inquisitie uitoefende. In vele tekeningen geeft hij dan ook uiting van zijn afschuw. Ook in de portretten van zijn opdrachtgevers (o.a. de koning en de koningin) wist hij feilloos de aard en het wezen van het model weer te geven.

Hoewel Goya in zijn omgang met de vele hooggeplaatsten uiterste voorzichtigheid moest betrachten met zijn uitlatingen, stond hij ervoor bekend dat hij tegenover echte vrienden een eerlijkheid aan de dag legde, welke schokkend genoemd kan worden. Als men hem dit onder zijn aandacht bracht, was zijn antwoord dat zonder deze eerlijkheid echte vriendschap onmogelijk was.

Reeds tijdens zijn leven was Goya een beroemd schilder en hij werd gerespecteerd door zijn tijdgenoten. Zelfs de Koning was zeer op hem gesteld, in het bijzonder wegens zijn goede portretkunst en het feit dat het nageslacht kon genieten van een uniek tijdsbeeld.

De Spaanse posterijen hebben Goya geëerd met uitgifte van ongeveer zestig zegels. De zorg waarmede deze zegels zijn vervaardigd, geven uiting aan het respect, dat ook de huidige Spanjaard nog voor Goya bezit.

De nrs 412-428 (+ 413a - 414a - 419a en 428a) herdenken de sterfdag van Goya in 1828. Het portret van Goya is geschilderd door Vicente Lopez. Voorts in deze serie de nrs 423-425 met de naakte Maja (de hertogin van Alba). Deze laatste stamde uit een beroemd en oud Spaans geslacht van grandes (edelen). Zij zelf dacht echter dat zij ook een Maja was. (Majos = een speciale stand met vaak vrijgevochten maar ook conservatieve ideeën; Oud Spaanse klederdrachten; met eigen zeden en eigen levensopvatting en een eigen taal; vereerde oud Spaanse traditie; het absolute konings- en priesterschap. Beschouwde b.v. smokkelen

als een privilege. Ze waren gesteld op waardigheid en zwijgzaamheid.)

De hertogin van Alba bezat maar liefts 31 voornamen (het recht van een grande), maar vertoonde naar Goya's mening minstens zoveel gezichten. Hij maakte bij elke voornaam een schets van de hertogin, zodat er steeds een ander wezen opdook. Geen enkele schets geleek op de andere. Dus zo ongeveer van een heilige tot een duivelin. Het is duidelijk dat de schilder met een dergelijke vrouw niet voor altijd verbonden kon blijven. De breuk was dan ook zeer heftig.

In 1946, ter herdenking van zijn geboortjaar in 1746, werden 3 zegels uitgegeven (nrs 754-756 en 756a - met en zonder tanding). In 1958 een serie meesterwerken (nrs 901-910).

De luchtpostseries nrs 37 t/m 49 en 37a t/m 49a vertonen 4 afbeeldingen : allerlei demonen spelen hier een grote rol, welke nuw verband houden met de maatschappelijke tijdsomstandigheden en het innerlijk van Goya. Het zijn satirische tekeningen, bekend onder de naam "Caprichos". Goya noemde ze ideeën, invallen, grillen. Hij voelde een diep, spottend en grimmig medelijden met degenen, die hun hele leven doorbrachten in angst voor spoken, demonen en in angst voor waanzin.

De luchtpostnummers 210/210a, in een serie uitgegeven ter herdenking van de 19 eeuwen geleden opgerichte zuil voor de Heilige Maagd. Volgens de geschiedenis was zij verschenen voor de apostel van Spanje (Santiago) en had hem opgedragen deze zuil aan de oever van de Ebro te stichten. De later gebouwde kathedraal van Saragossa ontleent haar naam aan deze zuil (VIRGEN DEL PILAR). In deze kathedraal heeft Goya een fresco geschilderd (plafond van het kleine koor).=====

WIST U dat tegen het einde van 1936 de Consejo de Asturias y Leon (dit lichaam bestuurde het gedeelte van Rood Spanje dat zich uitstreekte tussen Galicia en Santander) besloot een oorlogsbelasting in te voeren op de correspondentie. Daartoe werden verplichte toeslagzegels van 0.05 Pts uitgegeven.

AANBIEDINGEN SPANJE EN PORTUGAL

Eén van onze leden heeft aanbiedingen van Spanje en Portugal, die mogelijk Uw interesse hebben en minder geschikt zijn voor de rondzending. Mocht U belangstelling hebben dan gelieve U dit aan ons te berichten. Wij zullen voor verder contact zorgen.

PORTUGAL			SPANJE.		
yvert	frs.	fl.	yvert	frs.	fl.
45	55	18.50	24+	200	60.--
91	65	22.--	26	85	36.--
92	60	20.--	32+	200	38.--
95	50	17.50	(rechterzijde louperand)		
102/107	121	40.00	62	175	75.--
179/181++	33	10.--	(gestempeld Rueda de carreta)		
182/195++	195	65.--	90	300	175.--
(185, 188 en 189) gestempeld			50+	2000	200.--
299/329++	60	18.--	(fris stuk, min. vlekje, keur)		
438/452++	65	19.--	178++	175	52.--
529/546	11.85	3.50	231++	150	50.--
Collis-Postaux			268++	85	30.--
1/17	40.--	12.--	269++	80	30.--
T. Taxe			288/299++	225	75.--
28/43++	16	4.80	403/411++	110	45.--
SPAANS ANDORRA			442/456++	130	47.--
1/12, 14++	295	85.--	486/495++	106.50	37.--
SPAANS GUINEA			incl. 491a en Expresse 14		
233/246++	120	35.--	499/507++B	200	75.--
			555/556++	300	145.--
			Lp. 25a+++	225	90.--
			(keur Galvez)		
			Lp. 262/263++900		375.--
			Expr. 10++	125	45.--
5 Voor-filatelistische brieven van Spanje naar Frankrijk/ Stuttgart 1779-1815, t o t a a l					75.--

x

XXXXXX

XXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX